

LV

LV

LV

EIROPAS KOMISIJA

Briselē, 27.5.2010
COM(2010)256 galīgā redakcija

2010/0137 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 539/2001, ar ko izveido to trešo valstu sarakstu, kuru pilsoņiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru pilsoņiem šī prasība neattiecas

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. Priekšlikuma konteksts

Komisija, ierosinot grozīt Regulu (EK) Nr. 539/2001¹, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1244/2009², vēlas regulas pielikumus pielāgot, ņemot vērā pēdējos septiņos mēnešos gūto progresu sarunās par vīzu režīma liberalizāciju ar Albāniju un Bosniju un Hercegovinu un pārceļot šīs divas valstis no regulas I pielikuma (saraksts, kurā minēts to trešo valstu saraksts, kuru pilsoņiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām) uz II pielikumu (saraksts, kurā minētas trešās valstis, uz kuru pilsoņiem šī prasība neattiecas); šī pārceļšana ir saskaņā ar politiskajām saistībām, ko Eiropas Savienība uzņēmusi attiecībā uz īstermiņa vīzu režīma liberalizāciju visiem Rietumbalkānu valstu pilsoņiem saskaņā ar Saloniku darba kārtību.

Vispārējais konteksts un priekšlikuma pamatojums

Saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 62. panta 2. punkta b) apakšpunkta i) daļu Padome ir pieņēmusi Regulu (EK) Nr. 539/2001, ar ko izveido to trešo valstu sarakstu, kuru pilsoņiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām (tā dēvētais „negatīvais saraksts”), kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru pilsoņiem šī prasība neattiecas (tā dēvētais „pozitīvais saraksts”). EK līguma 61. pantā minētie saraksti pieskaitīti pie papildu pasākumiem, kas tieši saistīti ar personu brīvu pārvietošanos brīvības, drošības un tiesiskuma telpā.

Lai noteiktu trešās valstis, kuru pilsoņiem piemēro vīzas prasību, un trešās valstis, kas ir atbrīvotas no šīs prasības, katrā atsevišķā gadījumā rūpīgi tiek izvērtēti dažādi kritēriji, tostarp kritēriji attiecībā uz nelegālo imigrāciju, sabiedrisko kārtību un drošību, kā arī uz Eiropas Savienības ārējām attiecībām ar trešām valstīm, vienlaikus ņemot vērā arī reģionālās vienotības un savstarpības prasības. Ņemot vērā sabiedriskās kārtības un nelegālās imigrācijas kritērijus, īpaša uzmanība jāpievērš attiecīgo trešo valstu izdoto ceļošanas dokumentu drošībai.

Tā kā Regulā (EK) Nr. 539/2001 minētie kritēriji attiecībā uz trešām valstīm laika gaitā var attīstīties, vajadzības gadījumā jāpārskata negatīvā un pozitīvā saraksta saturs.

Ņemot vērā sarunu par vīzu režīma liberalizāciju iznākumu, Regula (EK) Nr. 539/2001 ir nesen grozīta, pārceļot Bijušo Dienvidslāvijas Maķedonijas Republiku, Melnkalni un Serbiju uz pozitīvo sarakstu.

Regulas pašreizējās pārskatīšanas mērķis ir nodrošināt, lai trešo valstu sarakstu saturs atbilstu regulas 5. apsvērumā minētajiem kritērijiem, ņemot vērā progresu, ko Albānija un Bosnija un Hercegovina ir guvušas saistībā ar to sarunām par vīzu režīma liberalizāciju.

2. Priekšlikuma aspekti

Kopš augstākā līmeņa sanāksmes 2003. gada jūnijā Salonikos Eiropas Savienība vairākkārt ir atkārtoti apliecinājusi savu politisko apņēmību attiecībā uz vīzu režīma liberalizāciju Rietumbalkānu valstīm, uzsverot, ka šis mērķis ir saistīts ar attiecīgo valstu progresu būtisku

¹ OV L 81, 21.3.2001., 1. lpp.

² OV L 336, 18.12.2009., 1. lpp.

reformu īstenošanā tādās jomās kā tiesiskuma nostiprināšana, organizētās noziedzības, korupcijas un nelegālās migrācijas apkarošana, robežkontroles administratīvo resursu palielināšana un dokumentu drošības uzlabošana. Kā pirmo konkrēto soli pretī bezvīzu režīmam Eiropas Savienība 2007. gadā noslēdza nolīgumus par vīzu atvieglotu izsniegšanu ar Albāniju, Bosniju un Hercegovinu, Bijušo Dienvidslāvijas Maķedonijas Republiku, Melnkalni un Serbiju³ (vienlaikus ar atpakaļuzņemšanas nolīgumiem) un uzsāka strukturētus dialogus par vīzu režīma liberalizāciju, balstoties uz sīki izstrādātām norādēm, kurās noteikti skaidri kritēriji, kas piecām šā reģiona valstīm ir jāievēro, lai tās pakāpeniski virzītos uz vīzu režīma liberalizāciju.

Šīs uz rezultātiem orientētās sarunas par bezvīzu režīmu ar Albāniju oficiāli tika sāktas 2008. gada martā, savukārt ar Bosniju un Hercegovinu — 2008. gada maijā; sarunas tika balstītas uz katrai valstij īpaši pielāgotām norādēm, ko Komisija izstrādāja, vienojoties ar dalībvalstīm un apspriežoties ar attiecīgo valsti. Norādes tika sadalītas četros jautājumu kopumos: dokumentu drošība, nelegālā imigrācija, sabiedriskā kārtība un drošība, kā arī ārējo attiecību jautājumi, kas saistīti ar personu pārvietošanos.

Savā 2009. gada 15. jūlija priekšlikumā⁴ Komisija sīki izklāstīja metodi, kāda tiek izmantota vīzu režīma liberalizācijas procesā Rietumbalkānu valstīm, un ierosināja Bijušo Dienvidslāvijas Maķedonijas Republiku, Melnkalni un Serbiju pārcelt no negatīvā saraksta uz pozitīvo sarakstu. Balstoties uz Komisijas priekšlikumu un pēc apspriedēm ar Eiropas Parlamentu, Padome 2009. gada 30. novembrī nolēma ar 2009. gada 19. decembri atcelt vīzas prasību Bijušās Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikas, Melnkalnes un Serbijas pilsoņiem.

Attiecībā uz Albāniju un Bosniju un Hercegovinu uzskatīja, ka, lai arī tika gūts būtisks progress, joprojām nav izpildīta virkne kritēriju. Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada novembrī pieņemtajā kopīgajā deklarācijā tika uzsvērts to politiskais atbalsts vīzu režīma ātrai atcelšanai šo divu valstu pilsoņiem un Albānijas un Bosnijas un Hercegovinas iestādes tika aicinātas aktīvāk rīkoties, lai izpildītu visus Komisijas norādēs minētos kritērijus.

Turklāt Eiropas Parlaments un Padome aicināja Komisiju, tiklīdz tā būs novērtējusi, ka katra valsts izpilda norādēs minētos kritērijus, iesniegt tiesību akta priekšlikumu nolūkā grozīt Regulu (EK) Nr. 539/2001, un apņēmas šo Komisijas priekšlikumu izskatīt steidzamā kārtā.

Šajā saistībā Komisija kopš 2009. gada novembra turpināja cieši uzraudzīt vīzu režīma liberalizācijas procesu attiecībā uz Albāniju un Bosniju un Hercegovinu. Balstoties uz šo divu valstu sīki izstrādātiem ziņojumiem par gatavību un sešiem ekspertu apmeklējumiem laikposmā no 2009. gada decembra līdz 2010. gada februārim (kuros aktīvi tika iesaistīti dalībvalstu eksperti), Komisija 2010. gada aprīlī Eiropas Parlamentam un Padomei pirms nosūtīšanas attiecīgajām valstīm iesniedza novērtējumu par šo divu valstu gūto progresu saistībā ar norādēs par vīzu režīma liberalizāciju minēto, bet joprojām neizpildīto kritēriju īstenošanu.

³ Skat. šo nolīgumu preambulu: ar Albāniju (OV L 334, 19.12.2007., 85. lpp.), Bosniju un Hercegovinu (OV L 334, 19.12.2007., 97. lpp.), Bijušo Dienvidslāvijas Maķedonijas Republiku (OV L 334, 19.12.2007., 125. lpp.), Melnkalni (OV L 334, 19.12.2007., 169. lpp.) un Serbiju (OV L 334, 19.12.2007., 109. lpp.).

⁴ COM(2009)366 galīgā redakcija.

Iesniedzot šos novērtējumus, Komisija paziņoja par savu nodomu, proti, pēc vīzu režīma atcelšanas pienācīgi pārbaudīt, vai visas Rietumbalkānu valstis efektīvi un ilgtspējīgi īsteno pasākumus saistībā ar vīzu režīma liberalizācijas procesu.

Novērtējuma ziņojumi par Albāniju un Bosniju un Hercegovinu 2010. gada 6. maijā tika iesniegti attiecīgajām Albānijas un Bosnijas un Hercegovinas iestādēm.

Novērtējuma ziņojumos jo īpaši ir secināts, ka Albānija un Bosnija un Hercegovina ir guvušas būtiskus panākumus un joprojām neizpildīti ir tikai daži kritēriji.

Šis priekšlikums atspoguļo iepriekš minētā procesa rezultātus: ņemot vērā arī to, ka nolīgumi par vīzu atvieglotu izsniegšanu un atpakaļuzņemšanas nolīgumi ar šīm valstīm ir īstenoti apmierinoši, Komisija ierosina Albāniju un Bosniju un Hercegovinu, kuras jau tikpat kā ir izpildījušas visus kritērijus, pārcelt no negatīvā saraksta uz pozitīvo sarakstu, ar to saprotot, ka līdz dienai, kad tiks pieņemts šis Eiropas Parlamenta un Padomes priekšlikums, šīs valstis būs izpildījušas visus kritērijus.

Ņemot vērā to, ka Rietumbalkānu valstis ir ieviesušas biometriskās pases, kas ir būtisks elements, lai sekmīgi pabeigtu vīzu režīma liberalizācijas reģionālo procesu, saskaņā ar šo priekšlikumu, kā arī Regulā (EK) Nr. 1244/2009 noteikto, drošības apsvērumu dēļ un nelegālās imigrācijas novēršanas nolūkā vīzu režīma atcelšanu piemēro tikai tiem Albānijas un Bosnijas un Hercegovinas pilsoņiem, kuriem ir šo valstu izdotas biometriskās pases.

3. Turpmākie pasākumi

Līdztekus priekšlikuma izskatīšanai Eiropas Parlamentā un Padomē Komisija turpinās vērtēt, kā Albānija un Bosnija un Hercegovina īsteno vēl neizpildītos kritērijus, un novērtējumu savlaicīgi iesniegs Eiropas Parlamentam un Padomei.

Attiecībā uz Albāniju joprojām neizpildītie kritēriji ir saistīti ar

- stratēģijas un politikas izstrādi, lai atbalstītu albāņu repatriantu reintegrāciju,
- spēju nostiprināšanu tiesībsardzības jomā un tiesiskā regulējuma organizētās noziedzības un korupcijas apkarošanai efektīvu īstenošanu, tostarp piešķirot atbilstošus cilvēkresursus un tehniskos resursus,
- tiesiskā regulējuma efektīvu īstenošanu organizētās noziedzības līdzekļu konfiskācijas jomā.

Attiecībā uz Bosniju un Hercegovinu joprojām neizpildītie kritēriji ir saistīti ar

- spēju nostiprināšanu tiesībsardzības jomā un tiesiskā regulējuma organizētās noziedzības un korupcijas apkarošanai efektīvu īstenošanu, tostarp piešķirot atbilstošus cilvēkresursus un tehniskos resursus,
- 2010. gada martā pieņemtā rīcības plāna par elektroniskas datu apmaiņas starp policiju un kriminālvajāšanas iestādēm pakāpenisku ieviešanu,
- administratīvo vienību līmeņa un *Brcko* rajona kriminālkodeksu saskaņošanu ar valsts līmeņa kriminālkodeksu.

Ņemot vērā šo divu valstu orientāciju uz Eiropu un to, ka tās jau visiem ES pilsoņiem ir atcēlušas vīzas prasību, noslēdzot nolīgumus par vīzu atcelšanu ar ES, kā arī saskaņā ar Regulā (EK) Nr. 1244/2009 noteikto, nav iemesla izvirzīt nosacījumus vīzu atcelšanai Albānijai un Bosnijai un Hercegovinai.

4. Galvenās organizācijas un eksperti, no kuriem pieprasīja atzinumus

Tika veiktas apspriedes ar dalībvalstīm.

5. Ietekmes novērtējums

Nav vajadzīgs.

6. Juridiskais pamats

Ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību, šis priekšlikums pilnveido kopējo vīzu politiku saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 77. panta 2. punkta a) apakšpunktu.

7. Proporcionalitātes un subsidiaritātes princips

Regulā (EK) Nr. 539/2001 ir ietverts to trešo valstu saraksts, kuru pilsoņiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām (negatīvais saraksts), un to trešo valstu saraksts, uz kuru pilsoņiem šī prasība neattiecas (pozitīvais saraksts).

Lēmums par izmaiņām sarakstos, par valstu pārcelšanu no negatīvā saraksta uz pozitīvo sarakstu vai otrādi saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 77. panta 2. punkta a) apakšpunktu ir Eiropas Savienības ekskluzīvā kompetencē.

8. Juridisko instrumentu izvēle

Regula (EK) Nr. 539/2001 jāgroza ar regulu.

9. Ietekme uz budžetu

Ierosinātais grozījums neietekmē Eiropas Savienības budžetu.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 539/2001, ar ko izveido to trešo valstu sarakstu, kuru pilsoņiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru pilsoņiem šī prasība neattiecas

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 77. panta 2. punkta a) apakšpunktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc tiesību akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Padomes Regulas (EK) Nr. 539/2001⁵ I un II pielikumā ietverto trešo valstu sarakstu saturam būtu jāatbilst un būtu jāturpina atbilst kritērijiem, kas paredzēti minētās regulas 5. apsvērumā. Trešās valstis, kurās attiecībā uz šiem kritērijiem situācija ir mainījusies, būtu jāpārceļ no viena pielikuma uz otru.
- (2) Saskaņā ar politiskajām saistībām, ko Eiropas Savienība uzņēmas attiecībā uz īstermiņa vīzu režīma liberalizāciju visu Rietumbalkānu valstu pilsoņiem saskaņā ar Saloniku darba kārtību, un ņemot vērā kopš 2009. gada decembra gūto progresu sarunās par vīzu režīma liberalizāciju ar Albāniju un Bosniju un Hercegovinu, Komisija uzskata, ka šīs divas valstis ir izpildījušas lielāko daļu kritēriju, kas ietverti tām sniegtajās norādēs.
- (3) Tāpēc Albānija un Bosnija un Hercegovina [ja līdz šīs regulas pieņemšanas dienai izpildīs visus kritērijus] būtu jāpārceļ uz Regulas (EK) Nr. 539/2001 II pielikumu. Šī vīzu režīma atcelšana būtu jāpiemēro vienīgi to biometrisko pasu turētājiem, kuras izdevusi katra no šīm divām valstīm.
- (4) Attiecībā uz Īslandi un Norvēģiju saskaņā ar Eiropas Savienības Padomes, Īslandes Republikas un Norvēģijas Karalistes Nolīgumu par abu minēto valstu iesaistīšanos Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un izstrādē⁶, šī regula pilnveido Šengenas *acquis* noteikumus, kas attiecas uz jomu, kura minēta 1. panta B punktā Padomes 1999. gada 17. maija Lēmumā 1999/437/EK par dažiem pasākumiem minētā nolīguma piemērošanai⁷.

⁵ OV L 81, , 21.3.2001., 1. lpp.

⁶ OV L 176, 10.7.1999., 36. lpp.

⁷ OV L 176, 10.7.1999., 31. lpp.

- (5) Attiecībā uz Šveici saskaņā ar Nolīgumu, kas noslēgts starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par Šveices Konfederācijas asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā⁸ šī regula pilnveido Šengenas *acquis* noteikumus, kas attiecas uz jomu, kura minēta Lēmuma 1999/437/EK 1. panta B un C punktā, to lasot saistībā ar 3. pantu Padomes Lēmumā 2008/146/EK⁹.
- (6) Attiecībā uz Lihtenšteinu šis priekšlikums pilnveido Šengenas *acquis* noteikumus tā protokola nozīmē, kurš parakstīts starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu, Šveices Konfederāciju un Lihtenšteinas Firstisti par Lihtenšteinas Firstistes pievienošanu Nolīgumam starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par Šveices Konfederācijas asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā, kas attiecas uz jomu, kura norādīta 1. panta B un C punktā Padomes Lēmumā 1999/437/EK, to lasot kopā ar 3. pantu Padomes Lēmumā 2008/261/EK¹⁰.
- (7) Šī regula pilnveido Šengenas *acquis* noteikumus, kuros Apvienotā Karaliste nepiedalās saskaņā ar Padomes 2000. gada 29. maija Lēmumu 2000/365/EK par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes lūgumu piedalīties dažu Šengenas *acquis* noteikumu īstenošanā¹¹; tādēļ Apvienotā Karaliste nepiedalās šīs regulas pieņemšanā, tā nav tai saistoša un nav jāpiemēro.
- (8) Šī regula pilnveido Šengenas *acquis* noteikumus, kuros Īrija nepiedalās saskaņā ar Padomes 2002. gada 28. februāra Lēmumu 2002/192/EK par Īrijas lūgumu piedalīties dažu Šengenas *acquis* noteikumu īstenošanā¹²; Tādēļ Īrija nepiedalās šīs regulas pieņemšanā, tā nav tai saistoša un nav jāpiemēro.
- (9) Šī regula pilnveido Šengenas *acquis* noteikumus saskaņā ar Protokolu, kas iekļauj Šengenas *acquis* Eiropas Savienības sistēmā, kā noteikts A pielikumā Padomes 1999. gada 20. maija Lēmumā 1999/435/EK par Šengenas *acquis* definīciju, lai atbilstīgi Eiropas Kopienas dibināšanas līguma un Līguma par Eiropas Savienību attiecīgajiem noteikumiem noteiktu tiesisko bāzi visām normām un lēmumiem, kas veido Šengenas *acquis*¹³,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Ar šo Regulu (EK) Nr. 539/2001 groza šādi.

1. Regulas I pielikumu groza šādi:
 - (a) 1. daļā atsaucē uz Albāniju un Bosniju un Hercegovinu svītrot.
2. Regulas II pielikuma 1. daļā iekļauj šādas atsaucē:

„Albānija (*)

⁸ OV L 53, 27.2.2008., 52. lpp.

⁹ OV L 53, 27.2.2008., 1. lpp.

¹⁰ OV L 83, 26.3.2008., 3. lpp.

¹¹ OV L 131, 1.6.2000., 43. lpp.

¹² OV L 64, 7.3.2002., 20. lpp.

¹³ OV L 176, 10.7.1999., 1. lpp.

Bosnija un Hercegovina (*)

(*) Šo atbrīvojumu no vīzas prasības piemēro vienīgi biometrisko pasu turētājiem”.

2. pants

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs saskaņā ar Līgumiem.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*